

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์และระดับธรรมาภิบาลของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย เทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 45 คน เทศบาลเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองเมืองเก่า เทศบาลเมืองแม่โจ้ รวมจำนวน 40 คน และเทศบาลตำบล ได้แก่ เทศบาลตำบลช้างเผือก เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง เทศบาลตำบลแม่เหิยะ เทศบาลตำบลท่าศาลา เทศบาลตำบลสุเทพ เทศบาลตำบลป่าแดด เทศบาลตำบลหนองหอย เทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม เทศบาลตำบลสันทรายหลวง เทศบาลตำบลจอมทอง จำนวนทั้งสิ้น 119 คน

ผลการดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากกลุ่มประชากรเทศบาลทั้ง 3 ขนาด ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เทศบาลนคร เชียงใหม่ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 45 ชุด ขณะที่เทศบาลเมือง ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 33 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.5 ของจำนวนประชากรที่กำหนดไว้ 40 คน และกลุ่มเทศบาลตำบล ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 116 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.5 ของจำนวนประชากรที่กำหนดไว้ 119 คน

ข้อจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าความแปรปรวนทางเดียว One Way Anova (F-Test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษานำเสนอ ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ
- 4.3 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล
- 4.4 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
- 4.5 ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลฯ
- 4.6 การทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด อายุการทำงาน ตำแหน่งงานที่ทำ หน้าที่รับผิดชอบ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (N=194)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=194)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	87	44.8
หญิง	107	55.2
	194	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	38	19.6
31 – 40 ปี	109	56.2
41 – 50 ปี	36	18.6
51 – 60 ปี	11	5.7
	194	100.0
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
อนุปริญญา/เทียบเท่า	44	22.7
ปริญญาตรี	121	62.4
ปริญญาโท	29	14.9
	194	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=194)	ร้อยละ
อายุการทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	52	26.8
6 – 10 ปี	77	39.7
11 – 15 ปี	27	13.9
16 – 20 ปี	14	7.2
21 ปีขึ้นไป	24	12.4
	194	100.0
ตำแหน่งงาน		
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	38	19.6
เจ้าหน้าที่ธุรการ	42	21.6
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	29	14.9
เจ้าหน้าที่พัสดุ	44	22.7
เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	15	7.7
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	12	6.2
หัวหน้าหน้า/ผู้อำนวยการกอง	5	2.6
ปลัดเทศบาล	3	1.5
วิศวกรโยธา/นายช่าง	6	3.1
	194	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=194)	ร้อยละ
หน้าที่รับผิดชอบ		
งานการเงินและบัญชี	40	20.6
งานธุรการ	42	21.6
บริหารงานทั่วไป	32	16.5
งานพัสดุ	44	22.7
งานจัดเก็บรายได้ งานคลัง	16	8.2
งานวิเคราะห์นโยบายและแผน การจัดทำแผน	14	7.2
การควบคุมงานก่อสร้างอาคาร ถนน แหล่งสาธารณูปโภค ออกแบบ	6	3.1
	194	100.0
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด		
เทศบาลนคร	45	23.2
เทศบาลเมือง	33	17.0
เทศบาลตำบล	116	59.8
	194	100.0

จากตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.2 และเพศชาย ร้อยละ 44.8

อายุของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 56.2 รองลงมาคือ อายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 19.6 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 18.6 และมีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี ร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

วุฒิการศึกษาสูงสุดของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 62.4 รองลงมาคือ อนุปริญญา/เทียบเท่า ร้อยละ 22.7 และปริญญาโท ร้อยละ 14.9 ตามลำดับ

อายุการทำงานของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 39.7 รองลงมาคือ อายุงานไม่เกิน 5 ปี ร้อยละ 26.8 ระหว่าง 11 – 15 ปี ร้อยละ 13.9 อายุงาน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 12.4 และระหว่าง 16 – 20 ปี ร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตำแหน่งงานของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่พัสดุ ร้อยละ 22.7 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ธุรการ ร้อยละ 21.6 เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ร้อยละ 19.6 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ร้อยละ 14.9 เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ร้อยละ 7.7 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ร้อยละ 6.2 วิศวกรโยธา/นายช่าง ร้อยละ 3.1 หัวหน้าหน้า/ผู้อำนวยการกอง ร้อยละ 2.6 และ ปลัดเทศบาล ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

หน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานพัสดุ ร้อยละ 22.7 รองลงมาคือ งานธุรการ ร้อยละ 21.6 งานการเงินและบัญชี ร้อยละ 20.6 งานบริหารทั่วไป ร้อยละ 16.5 งานจัดเก็บรายได้ งานคลัง ร้อยละ 8.2 งานวิเคราะห์นโยบายและแผน การจัดทำแผน ร้อยละ 7.2 และการควบคุมงานก่อสร้างอาคาร ถนน แหล่งสาธารณูปโภค ออกแบบ ร้อยละ 3.1 ตามลำดับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สังกัด ของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานสังกัดเทศบาลตำบล ร้อยละ 59.8 รองลงมาคือ เทศบาลนคร ร้อยละ 23.2 และเทศบาลเมือง ร้อยละ 17.0 ตามลำดับ

4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ

การกำหนดข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ ผู้ศึกษาได้กำหนดข้อคำถามไว้ โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน ผลการวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ และสรุปคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ดังตาราง 4.2 และตาราง 4.3 ดังนี้

ตาราง 4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากร
ของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

คำถามเกี่ยวกับ e – Government ใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลฯ	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. e –Government เป็นกระบวนการ ปฏิรูประบบการให้บริการของภาครัฐให้ มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล	42 93.3%	3 6.7%	31 93.9%	2 6.1%	113 97.4%	3 2.6%
2. e –Government จะอาศัยเทคโนโลยี สารสนเทศและระบบสารสนเทศเป็น พื้นฐานในการปรับปรุงการบริการของ ภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	42 93.3%	3 6.7%	31 93.9%	2 6.1%	107 92.2%	9 7.8%
3. การใช้ประโยชน์จาก e –Government อย่างเต็มที่จะต้องอาศัยการบูรณาการการ บริหารระหว่างหน่วยงานรัฐกับ หน่วยงานรัฐเท่านั้น	22 48.9%	23 51.1%	9 27.3%	24 72.7%	64 55.2%	52 44.8%
4. e –Government สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่า ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ เทคโนโลยี	36 80.0%	9 20.0%	29 87.9%	4 12.1%	96 82.8%	20 17.2%
5. ปัจจัยทางด้านการเมือง เป็นปัจจัยที่ไม่ มีความสำคัญต่อความพร้อมในการ ดำเนินงาน e –Government	18 40.0%	27 60.0%	15 45.5%	18 54.5%	76 65.5%	40 34.5%
6. รูปแบบการให้บริการของ e – Government มี 2 รูปแบบ คือ รัฐกับ ประชาชน (Government to Customer) และรัฐกับรัฐ (Government to Government)	13 28.9%	32 71.1%	6 18.2%	27 81.8%	44 37.9%	72 62.1%

ตาราง 4.2 (ต่อ)

คำถามเกี่ยวกับ e – Government ใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลฯ	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
7. หลักสำคัญของ การสร้าง e – Government ในประเทศไทย คือ การนำบริการของภาครัฐสู่ประชาชน โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อในการให้บริการที่รวดเร็ว ทันกับความต้องการของประชาชน	33 73.3%	12 26.7%	19 57.6%	14 42.4%	111 95.7%	5 4.3%
8. วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งในการปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยใช้ระบบ e – Procurement คือ เพื่อความโปร่งใส การสร้างระบบธรรมาภิบาลช่วยภาครัฐในการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มุ่งไปสู่ระบบที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น	41 91.1%	4 8.9%	24 72.7%	9 27.3%	98 84.5%	18 15.5%
9. การจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน สามารถกระทำได้ 2 วิธี คือ วิธีประกวดราคา และวิธีสอบราคา	21 46.7%	24 53.3%	13 39.4%	20 60.6%	84 72.4%	32 27.6%
10. ระบบ e – Auction เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าที่ไม่สูง หรือมีปริมาณไม่มาก	18 40.0%	27 60.0%	23 69.7%	10 30.3%	95 81.9%	21 18.1%

ตาราง 4.2 (ต่อ)

คำถามเกี่ยวกับ e – Government ใน กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ของเทศบาลฯ	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
11. ระบบ e – RFP และระบบ e – RFQ เป็นระบบที่อำนวยความสะดวกในขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีสอบราคาหรือวิธีตกลงราคา	35 77.8%	10 22.2%	18 54.5%	15 45.5%	69 59.5%	47 40.5%
12. ระบบ e – Inventory เป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินค้าคงคลัง และการชำระเงิน	6 13.3%	39 86.7%	10 30.3%	23 69.7%	46 39.7%	70 60.3%
13. การจ้างโดยวิธีสอบราคาได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000,000 บาท	35 77.8%	10 22.2%	29 87.9%	4 12.1%	94 81.0%	22 19.0%
14. การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกวดราคา คือ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน 2,000,000 บาท	17 37.8%	28 62.2%	6 18.2%	27 81.8%	59 50.9%	57 49.1%
15. การจัดซื้อครุภัณฑ์ วัสดุสำนักงาน ในปริมาณไม่มาก การจัดซื้อในระบบนี้สามารถทำได้โดยผ่านระบบ e – Catalog	32 71.1%	13 28.9%	19 57.6%	14 42.4%	55 47.4%	61 52.6%

จากตาราง 4.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละประเด็นคำถาม มีดังนี้

คำถามที่ 1 e – Government เป็นกระบวนการปฏิรูประบบการให้บริการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบล ร้อยละ 97.4 ตอบถูกมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลเมือง ร้อยละ 93.9 และเทศบาลนคร ร้อยละ 93.3

คำถามที่ 2 e –Government จะอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการปรับปรุงการบริการของภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พบว่า บุคลากรของเทศบาลเมือง ร้อยละ 93.9 ตอบถูกมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลนคร ร้อยละ 93.3 และเทศบาลตำบล ร้อยละ 92.2

คำถามที่ 3 การใช้ประโยชน์จาก e –Government อย่างเต็มที่จะต้องอาศัยการบูรณาการการบริหารระหว่างหน่วยงานรัฐกับหน่วยงานรัฐเท่านั้น พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.2 ตอบถูก ขณะที่บุคลากรของเทศบาลเมืองส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.7 และบุคลากรของเทศบาลนคร ร้อยละ 51.1 ตอบผิด

คำถามที่ 4 e –Government สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี พบว่า บุคลากรของเทศบาลเมืองส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.9 ตอบถูกมากที่สุด รองลงมาคือเทศบาลตำบล ร้อยละ 82.8 และเทศบาลนคร ร้อยละ 80.0

คำถามที่ 5 ปัจจัยทางด้านการเมือง เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญต่อความพร้อมในการดำเนินงาน e –Government พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ตอบถูกร้อยละ 65.5 ในขณะที่เทศบาลนครส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 และบุคลากรของเทศบาลเมืองส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.5 ตอบผิด

คำถามที่ 6 รูปแบบการให้บริการของ e –Government มี 2 รูปแบบ คือ รัฐกับประชาชน (Government to Customer) และรัฐกับรัฐ (Government to Government) พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลทั้ง 3 ขนาด ตอบผิด โดยลำดับแรก คือ บุคลากรของเทศบาลเมือง ร้อยละ 81.8 รองลงมาคือเทศบาลนคร ร้อยละ 71.1 และเทศบาลตำบล ร้อยละ 62.1

คำถามที่ 7 หลักสำคัญของการสร้าง e –Government ในประเทศไทย คือ การนำบริการของภาครัฐสู่ประชาชน โดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อในการให้บริการที่รวดเร็ว ทันกับความต้องการของประชาชน พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.7 ตอบถูกมากที่สุด รองลงมาคือเทศบาลนคร ร้อยละ 73.3 และเทศบาลเมือง ร้อยละ 57.6

คำถามที่ 8 วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งในการปฏิรูประบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยใช้ระบบ e – Procurement คือ เพื่อความโปร่งใส การสร้างระบบธรรมาภิบาล ช่วยภาครัฐในการพัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มุ่งไปสู่ระบบที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น พบว่า บุคลากรของเทศบาลนครส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.1 ตอบถูกมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลตำบล ร้อยละ 84.5 และเทศบาลเมือง ร้อยละ 72.7

คำถามที่ 9 การจัดซื้อจัดจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน สามารถกระทำได้ 2 วิธี คือ วิธีประกวดราคา และวิธีสอบราคา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบล ร้อยละ 72.4 ตอบถูก ขณะที่บุคลากรของเทศบาลเมืองส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.6 และเทศบาลนคร ร้อยละ 53.3 ตอบผิด

คำถามที่ 10 ระบบ e – Auction เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าที่ไม่สูง หรือมีปริมาณไม่มาก พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบล ร้อยละ 81.9 ตอบถูก และเทศบาลเมือง ตอบถูกร้อยละ 69.7 ขณะที่บุคลากรของเทศบาลนคร ส่วนใหญ่ ตอบผิด ร้อยละ 60.0

คำถามที่ 11 ระบบ e – RFP และระบบ e – RFQ เป็นระบบที่อำนวยความสะดวกในขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้างด้วยอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีสอบราคาหรือวิธีตกลงราคา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลนคร ร้อยละ 77.8 ตอบถูก รองลงมาคือ เทศบาลตำบล ร้อยละ 59.5 และเทศบาลเมือง ร้อยละ 54.5

คำถามที่ 12 ระบบ e – Inventory เป็นส่วนหนึ่งของระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสินค้าคงคลัง และการชำระเงิน พบว่า บุคลากรของเทศบาล ทั้ง 3 ขนาด ส่วนใหญ่ตอบผิด โดยลำดับแรกเทศบาลนครส่วนใหญ่ร้อยละ 86.7 ตอบผิด รองลงมาคือ เทศบาลเมือง ร้อยละ 69.7 และเทศบาลตำบล ร้อยละ 60.3

คำถามที่ 13 การจ้างโดยวิธีสอบราคาได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาเกิน 100,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000,000 บาท พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลเมือง ตอบถูก ร้อยละ 87.9 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล ร้อยละ 81.0 และเทศบาลนคร ร้อยละ 77.8

คำถามที่ 14 การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีประกวดราคา คือ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน 2,000,000 บาท พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลตำบล ร้อยละ 50.9 ตอบถูก ขณะที่บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลเมือง ร้อยละ 81.8 และเทศบาลนคร ร้อยละ 62.2 ตอบผิด

คำถามที่ 15 การจัดซื้อครุภัณฑ์ วัสดุสำนักงาน ในปริมาณไม่มาก การจัดซื้อในระบบนี้สามารถทำได้โดยผ่านระบบ e – Catalog พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของเทศบาลนคร ร้อยละ 71.1 ตอบถูก รองลงมาคือ เทศบาลเมือง ร้อยละ 57.6 ขณะที่เทศบาลตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 52.6 ตอบผิด

ตาราง 4.3 สรุปคะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรของเทศบาลฯ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0 – 5 คะแนน (มีความรู้ในระดับน้อย/ต่ำ)	-	-	1	3.0	1	0.9
6 – 10 คะแนน (มีความรู้ในระดับปานกลาง)	38	84.4	17	51.5	55	47.4
11 – 15 คะแนน (มีความรู้ในระดับสูง)	7	15.6	15	45.5	60	51.7
รวม	45	100.0	33	100.0	116	100.0

จากตาราง 4.3 คะแนนระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรของเทศบาลฯ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบล ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.7 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในระดับสูง ขณะเดียวกันบุคลากรของเทศบาลนคร ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.4 และบุคลากรของเทศบาลเมืองส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ e – Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในระดับปานกลางเท่านั้น

4.3 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ผู้ศึกษาได้กำหนดระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 และ 1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 4.4 – 4.10 ดังนี้

ตาราง 4.4 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักนิติธรรม

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักนิติธรรม	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการกำหนดระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท่าน	52 26.8%	90 46.4%	41 21.1%	10 5.2%	1 0.5%	3.94	.85	มาก
2. การปรับปรุงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน และบังคับใช้ได้จริง	46 23.7%	90 46.4%	45 23.2%	11 5.7%	2 1.0%	3.86	.87	มาก
3. การให้ความสำคัญของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน	54 27.8%	77 39.7%	47 24.2%	14 7.2%	2 1.0%	3.86	.94	มาก
4. หน่วยงานของท่านมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานจัดการซื้อจัดจ้างกับผู้กระทำผิด ผู้ที่เอื้อผลประโยชน์ต่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	76 39.2%	70 36.1%	31 16.0%	9 4.6%	8 4.1%	4.02	1.05	มาก
5. การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท่าน สามารถเร่งรัดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้สามารถเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนการ ระเบียบหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงิน	63 32.5%	78 40.2%	38 19.6%	10 5.2%	5 2.6%	3.95	.98	มาก
ภาพรวมด้านหลักนิติธรรม						3.92	.75	มาก

จากตาราง 4.4 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรมมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก มีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) รองลงมาคือ การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานสามารถเร่งรัดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้สามารถเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนการ ระเบียบ หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงิน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) ความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของการกำหนดระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) การปรับปรุงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน และบังคับใช้ได้จริง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) และมีการให้ความสำคัญของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) ตามลำดับ

ตาราง 4.5 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านคุณธรรม

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักคุณธรรม	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	84 43.3%	67 34.5%	34 17.5%	4 2.1%	5 2.6%	4.14	.95	มาก
2. ความขยัน อดทนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	76 39.2%	74 38.1%	36 18.6%	8 4.1%	-	4.12	.85	มาก
3. การให้บริการด้วยความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	70 36.1%	84 43.3%	33 17.0%	6 3.1%	1 0.5%	4.11	.83	มาก
4. การให้บริการข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง	75 38.7%	76 39.2%	35 18.0%	7 3.6%	1 0.5%	4.12	.86	มาก

ตาราง 4.5 (ต่อ)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักคุณธรรม	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5. การยึดมั่นในความถูกต้อง ซื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างของผู้บริหารและคณะผู้บริหาร	72 37.1%	82 42.3%	28 14.4%	8 4.1%	4 2.1%	4.08	.92	มาก
6. การประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งแสวงหาผลประโยชน์ เคารพกฎระเบียบ ของผู้บริหารและคณะผู้บริหาร	73 37.6%	62 32.0%	46 23.7%	8 4.1%	5 2.6%	3.98	1.00	มาก
7. การมุ่งมั่นปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลักของผู้บริหารและคณะผู้บริหาร	86 44.3%	65 33.5%	33 17.0%	7 3.6%	3 1.5	4.15	.93	มาก
ภาพรวมด้านหลักคุณธรรม						4.10	.80	มาก

จากตาราง 4.5 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรมมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก ผู้บริหารและคณะผู้บริหารมุ่งมั่นปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างมีความซื่อสัตย์สุจริตใน การปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14) เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างมีความขยัน อดทนในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) การให้บริการข้อมูลด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12) การให้บริการด้วยความเป็นธรรมของเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) การยึดมั่นใน

ความถูกต้อง ชื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้างของผู้บริหารและคณะผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08) และลำดับสุดท้าย การประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดี เช่น ไม่ใช้อำนาจในตำแหน่ง แสวงหาผลประโยชน์ การพกฐระเบียบ ของผู้บริหารและคณะผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98)

ตาราง 4.6 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความโปร่งใส

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง และการพัสดุของหน่วยงาน ท่านได้ถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วนและทั่วถึง	80 41.2%	71 36.6%	30 15.5%	8 4.1%	5 2.6%	4.10	.97	มาก
2. ผู้บริหาร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามสถานะหรือความคืบหน้าของโครงการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท่านได้	74 38.1%	78 40.2%	35 18.0%	7 3.6%	-	4.13	.83	มาก
3. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่ประชาสัมพันธ์สู่ประชาชน มีความถูกต้อง มีคุณค่าต่อการใช้งานและมีความทันสมัย	73 37.6%	66 34.0%	44 22.7%	7 3.6%	4 2.1%	4.02	.96	มาก
4. หน่วยงานท่านเปิดให้บริการสืบค้นข้อมูล ผากข้อความ ปัญหา และข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการที่เปิดให้มีการจัดซื้อจัดจ้าง	45 23.2%	73 37.6%	58 29.9%	10 5.2%	8 4.1%	3.71	1.01	มาก

ตาราง 4.6 (ต่อ)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความโปร่งใส	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5. เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์	48 24.7%	74 38.1%	51 26.3%	13 6.7%	8 4.1%	3.73	1.03	มาก
6. ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติงานอย่างเปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน	65 33.5%	74 38.1%	43 22.2%	6 3.1%	6 3.1%	3.96	.98	มาก
7. ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีความเป็นกลาง ไม่เข้ามาแทรกขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง	50 25.8%	76 39.2%	47 24.2%	14 7.2%	7 3.6%	3.76	1.03	มาก
ภาพรวมด้านหลักความโปร่งใส						3.91	.83	มาก

จากตาราง 4.6 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก ผู้บริหาร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามสถานะหรือความคืบหน้าของโครงการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานได้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13) รองลงมาคือ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุของหน่วยงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วนและทั่วถึง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่ประชาสัมพันธ์สู่ประชาชน มีความถูกต้อง มีคุณค่าต่อการใช้งานและมีความทันสมัย

(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02) ผู้บริหารและคณะผู้บริหารในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ปฏิบัติงานอย่างเปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) ผู้บริหารและคณะผู้บริหารในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีความเป็นกลาง ไม่เข้ามาแทรกขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76) เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) และลำดับสุดท้ายเทศบาลฯ มีการเปิดให้บริการสืบค้นข้อมูล ฝากข้อความ ปัญหา และข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการที่เปิดให้มีการจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71)

ตาราง 4.7 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ก่อนดำเนินโครงการที่จะจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานของท่านได้มีการสอบถามความเห็นของผู้ใช้งาน ใช้ประโยชน์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ผ่านการประชุมการจัดทำประชาคม เป็นต้น	68 35.1%	63 32.5%	46 23.7%	10 5.2%	7 3.6%	3.90	1.05	มาก
2. หน่วยงานของท่าน มีการดำเนินการเชิญชวน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การส่งจดหมายเชิญ การปิดประกาศ การประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น	68 35.1%	70 36.1%	44 22.7%	11 5.7%	1 0.5%	3.99	.92	มาก

ตาราง 4.7 (ต่อ)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
3. โครงการที่เปิดให้มีการจัดซื้อจัดจ้างเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผลจนเสร็จสิ้นโครงการ	60 30.9%	73 37.6%	52 26.8%	7 3.6%	2 1.0%	3.94	.90	มาก
ภาพรวมด้านหลักการมีส่วนร่วม						3.95	.86	มาก

จากตาราง 4.7 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก เทศบาลฯ มีการดำเนินการเชิญชวน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น การส่งจดหมายเชิญ การปิดประกาศ การประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) รองลงมาคือ โครงการที่เปิดให้มีการจัดซื้อจัดจ้างเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผลจนเสร็จสิ้นโครงการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) และลำดับสุดท้ายก่อนดำเนินโครงการที่จะจัดซื้อจัดจ้าง ได้มีการสอบถามความเห็นของผู้ใช้งาน ใช้ประโยชน์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ผ่านการประชุม การจัดทำประชาคม เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90)

ตาราง 4.8 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. หน่วยงานท่าน มีการแต่งตั้ง/มอบหมายผู้รับผิดชอบงานจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน	88 45.4%	70 36.1%	31 16.0%	3 1.5%	2 1.0%	3.89	.94	มาก
2. เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความพร้อมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองในงานจัดซื้อจัดจ้าง	56 28.9%	78 40.2%	46 23.7%	11 5.7%	3 1.5%	3.80	.92	มาก
3. เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความชำนาญและทักษะในงานจัดซื้อจัดจ้าง	49 25.63%	74 38.1%	55 28.4%	15 7.7%	1 0.5%	3.95	.91	มาก
4. เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความรู้และเข้าใจในระเบียบหลักเกณฑ์ ขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน	64 33.3%	68 35.1%	52 26.8%	9 4.6%	1 0.5%	3.89	.93	มาก
5. ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความพร้อมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองในงานจัดซื้อจัดจ้าง	49 25.3%	94 48.5%	36 18.6%	10 5.2%	5 2.6%	3.82	.97	มาก
6. ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความชำนาญและทักษะในงานจัดซื้อจัดจ้าง	53 27.3%	75 38.7%	49 25.3%	13 6.7%	4 2.1%	3.83	.94	มาก

ตาราง 4.8 (ต่อ)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
7. ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความรู้และเข้าใจในระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน	52 26.8%	75 38.7%	51 26.3%	14 7.2%	2 1.0%	3.83	.94	มาก
ภาพรวมด้านหลักความรับผิดชอบต่อ						3.92	.77	มาก

จากตาราง 4.8 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความรับผิดชอบต่อมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่า ทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความชำนาญและทักษะในงานจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95) รองลงมาคือ เทศบาลฯ มีการแต่งตั้ง/มอบหมายผู้รับผิดชอบงานจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความรู้และเข้าใจในระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความชำนาญและทักษะในงานจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความรู้และเข้าใจในระเบียบ หลักเกณฑ์ ขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) ผู้บริหารและคณะผู้บริหาร มีความพร้อมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองในงานจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82) และลำดับสุดท้าย เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง มีความพร้อมรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองในงานจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80)

ตาราง 4.9 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความคุ้มค่า

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ก่อนการอนุมัติโครงการที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานของท่าน มีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการก่อน โดยมีตัวชี้วัดโครงการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น ความหนาของถนน และจำนวนประชาชนที่ได้ประโยชน์จากการสร้างถนน เป็นต้น	66 34.0%	64 33.0%	42 21.6%	18 9.3%	4 2.1%	3.88	1.05	มาก
2. หน่วยงานของท่าน มีการพิจารณาความเหมาะสมผลในด้านราคาและคุณภาพของคุณลักษณะของสินค้า/บริการที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง	61 31.4%	73 37.6%	43 22.2%	13 6.7%	4 2.1%	3.90	.99	มาก
3. หน่วยงานของท่านให้ความสำคัญในการจัดลำดับความต้องการสินค้า/บริการในการจัดซื้อจัดจ้าง	67 34.5%	69 35.6%	40 20.6%	16 8.2%	2 1.0%	3.94	.98	มาก
4. หน่วยงานของท่าน มีการดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบราคาของสินค้า/บริการที่ประหยัดที่สุดก่อนตัดสินใจสั่งซื้อ	58 29.9%	79 40.7%	44 22.7%	9 4.6%	4 2.1%	3.92	.94	มาก

ตาราง 4.9 (ต่อ)

การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความคุ้มค่า	ระดับการปฏิบัติ/ดำเนินการ					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
5. การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท่านแต่ละโครงการ ถือได้ว่าคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไป	67 34.5%	64 33.0%	47 24.2%	6 3.1%	10 5.2%	3.89	1.08	มาก
6. การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท่าน ในแต่ละโครงการตรงกับความต้องการของเทศบาลฯ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น	75 38.7%	72 37.1%	41 21.1%	5 2.6%	1 0.5%	4.11	.86	มาก
ภาพรวมด้านหลักความคุ้มค่า						3.94	.89	มาก

จากตาราง 4.9 การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ในภาพรวมเทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความคุ้มค่ามาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เมื่อพิจารณาการดำเนินการในแต่ละประเด็นพบว่าทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรก การจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล ในแต่ละโครงการ ตรงกับความต้องการของเทศบาลฯ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11) รองลงมาคือเทศบาลให้ความสำคัญในการจัดลำดับความต้องการสินค้า/บริการในการจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) มีการดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบราคาของสินค้า/บริการที่ประหยัดที่สุดก่อนตัดสินใจสั่งซื้อ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92) มีการพิจารณาความสมเหตุสมผลในด้านราคาและคุณภาพของคุณลักษณะของสินค้า/บริการที่ต้องการจัดซื้อจัดจ้าง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90) การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน แต่ละโครงการ ถือได้ว่าคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไป (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) และลำดับสุดท้าย ก่อนการอนุมัติโครงการที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการก่อน โดยมีตัวชี้วัดโครงการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น ความหนาของถนน และจำนวนประชาชนที่ได้ประโยชน์จากการสร้างถนน เป็นต้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88)

ตาราง 4.10 ภาพรวมของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล

ภาพรวมของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล
1. ด้านหลักนิติธรรม	3.92	.75	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.10	.80	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.91	.83	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.95	.86	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.92	.77	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.94	.89	มาก
รวม	3.96	.72	มาก

จากตาราง 4.10 ภาพรวมของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 เมื่อพิจารณาหลักธรรมาภิบาลแต่ละด้านพบว่า เทศบาลฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ตามลำดับ

4.4 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลฯ ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ตอบมีปัญหาให้ 1 คะแนน และตอบไม่มีปัญหาให้ 0 คะแนน ผลการวิเคราะห์นำเสนอโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังนี้

ตาราง 4.11 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)
1. มีการจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะ เรียกเก็บเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น	26 57.8%	19 42.2%	9 27.3%	24 72.7%	39 33.6%	77 66.4%
2. การจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือ พวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อม	25 55.6%	20 44.4%	5 15.2%	28 84.8%	25 21.6%	91 78.4%
3. การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของ พัสดุ/การบริการ (ล็อตสเป็ก) เพื่อเอื้อ ต่อผู้ขายบางราย	25 55.6%	20 44.4%	9 27.3%	24 72.7%	24 20.7%	92 79.3%
4. การกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกวด ราคาหรือสอบราคาเพื่อปิดกั้น ผู้ประกอบการรายอื่น และเอื้อ ประโยชน์กับรายหนึ่งรายใด	23 51.1%	22 48.9%	8 24.2%	25 75.8%	17 14.7%	99 85.3%
5. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ประมาณการ ราคากลางไม่ดำเนินการตามระเบียบ วิธีการที่กำหนด	21 46.7%	24 53.3%	5 15.2%	28 84.8%	17 14.7%	99 85.3%
6. เจ้าหน้าที่อาศัยช่องว่างราคากลางที่ ยังไม่มีกำหนดชัดเจนหรือยังไม่ เป็นปัจจุบัน ปรับแต่งราคากลางให้สูง เกินความเป็นจริง	23 51.1%	22 48.9%	3 9.1%	30 90.9%	11 9.5%	105 90.5%
7. การเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมัก เลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มี ความสัมพันธ์กันมายาวนาน	26 57.8%	19 42.2%	8 24.2%	25 75.8%	54 46.6%	62 53.4%

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจาก ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์	เทศบาลนคร		เทศบาลเมือง		เทศบาลตำบล	
	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)	มี จำนวน (ร้อยละ)	ไม่มี จำนวน (ร้อยละ)
8. การประกาศประกวดราคามีความ ประสงค์ให้ไม่ได้รับข้อมูลอย่าง แพร่หลาย เพื่อไม่ให้มีผู้เข้าร่วม แข่งขันประกวดราคาจำนวนมาก และเพื่อให้ผู้แข่งขันรายอื่นดำเนินการ เสนอราคาไม่ทันกำหนด	15 33.3%	30 66.7%	5 15.2%	28 84.8%	17 14.7%	99 85.3%
9. การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาผล มีการจัดตั้งเฉพาะพรรคพวกหรือ ผู้ที่ กำหนดหรือสั่งการได้	21 46.7%	24 53.3%	9 27.3%	24 72.7%	14 12.1%	102 87.9%
10. การตรวจรับงาน มีการจัดตั้ง เฉพาะพรรคพวกหรือผู้ที่กำหนดหรือ สั่งการได้	19 42.2%	26 57.8%	3 9.1%	30 90.9%	12 10.3%	104 89.7%

จากตาราง 4.11 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า เทศบาลในแต่ละขนาดมีปัญหาและอุปสรรคแต่ละประเด็นดังนี้

การจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกเก็บเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 57.8 และไม่มีปัญหาร้อยละ 42.2

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 72.7 และมีปัญหาร้อยละ 27.3

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 66.4 และมีปัญหาร้อยละ 33.6

การจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือพวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 55.6 และไม่มีปัญหาร้อยละ 44.4

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 84.8 และมีปัญหาร้อยละ 15.2

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 78.4 และมีปัญหาร้อยละ 21.6

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ/การบริการ (ล็อตสเป็ก) เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 55.6 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 44.4

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 72.7 และมีปัญหา ร้อยละ 27.3

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 79.3 และมีปัญหา ร้อยละ 20.7

การกำหนดคุณสมบัติของผู้ประกวดราคาหรือสอบราคาเพื่อปิดกั้นผู้ประกอบการรายอื่น และเอื้อประโยชน์กับรายหนึ่งรายใด พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 51.1 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 48.9

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 75.8 และมีปัญหา ร้อยละ 24.2

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 85.3 และมีปัญหา ร้อยละ 14.7

เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ประมาณการราคากลางไม่ดำเนินการตามระเบียบวิธีการที่กำหนด พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 53.3 และมีปัญหา ร้อยละ 46.7

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 84.8 และมีปัญหา ร้อยละ 15.2

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 85.34 และมีปัญหา ร้อยละ 14.7

เจ้าหน้าที่อาศัยช่องว่างราคากลางที่ยังไม่มีการกำหนดชัดเจนหรือยังไม่เป็นปัจจุบัน ปรับแต่งราคากลางให้สูงเกินความเป็นจริง พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 51.1 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 48.9

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 90.9 และมีปัญหา ร้อยละ 9.1

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 90.5 และมีปัญหา ร้อยละ 9.5

การเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมักเลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มีความสัมพันธ์กันมา ยาวนาน พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่มีปัญหา ร้อยละ 57.8 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 42.2

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 75.8 และมีปัญหา ร้อยละ 24.2

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 53.4 และมีปัญหา ร้อยละ 46.6

การประกาศประกวดราคามีความประสงค์ให้ไม่ได้รับข้อมูลอย่างแพร่หลาย เพื่อไม่ให้มีผู้เข้าร่วม แข่งขันประกวดราคาจำนวนมาก และเพื่อให้ผู้แข่งขันรายอื่นดำเนินการเสนอราคาไม่ทันกำหนด พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 66.7 และมีปัญหา ร้อยละ 33.3

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 84.8 และมีปัญหา ร้อยละ 15.2

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 85.3 และมีปัญหา ร้อยละ 14.7

การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาผล มีการจัดตั้งเฉพาะพรรคพวกหรือ ผู้ที่กำหนดหรือสั่ง การได้ พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 53.3 และมีปัญหา ร้อยละ 46.7

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 72.7 และมีปัญหา ร้อยละ 27.3

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 87.9 และมีปัญหาร้อยละ 12.1 การตรวจรับงาน มีการจัดตั้งเฉพาะพรรคพวกหรือผู้ที่กำหนดหรือสั่งการได้ พบว่า เทศบาลนคร ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 57.8 และมีปัญหาร้อยละ 42.2

เทศบาลเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 90.9 และมีปัญหาร้อยละ 9.1

เทศบาลตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 89.7 และมีปัญหาร้อยละ 10.3

เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 10 ประเด็น พบว่า เทศบาลฯ ส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาดังกล่าวเบื้องต้นมากนัก แต่เมื่อพิจารณาถึงร้อยละปัญหาที่เทศบาลแต่ละขนาดประสบพบว่า มีประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ ดังนี้

เทศบาลนคร พบว่า บุคลากรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างส่วนใหญ่เห็นว่า เทศบาลนคร มีปัญหาในด้านการจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แห่ลงน้ำ เป็นต้น และการเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมักเลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มีความสัมพันธ์กันมายาวนาน ร้อยละ 57.8 การจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือพวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ/การบริการ (ล๊อคสเป็ก) เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย ร้อยละ 55.6

เทศบาลเมือง พบว่า ประเด็นปัญหาส่วนใหญ่แม้จะมีสัดส่วนร้อยละ ที่ไม่สูงมากนัก แต่ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ ได้แก่ มีการจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แห่ลงน้ำ เป็นต้น การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ/การบริการ (ล๊อคสเป็ก) เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาผล มีการจัดตั้งเฉพาะพรรคพวกหรือ ผู้ที่กำหนดหรือสั่งการได้ ซึ่งบุคลากรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลเมืองประเมินว่า มีปัญหาสูงเป็นลำดับต้นๆ ถึงร้อยละ 27.3

เทศบาลตำบล พบว่า ประเด็นปัญหาที่มีสัดส่วนร้อยละค่อนข้างสูงได้แก่ การเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมักเลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มีความสัมพันธ์กันมายาวนาน ร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ การจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แห่ลงน้ำ เป็นต้น ร้อยละ 33.6 และการจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือพวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ร้อยละ 21.6

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวของเทศบาลทั้ง 3 ขนาด ถึงแม้จะมีไม่มาก แต่ก็ยังเป็นประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ ซึ่งในปัจจุบันถือได้ว่า เป็นปัญหาที่ยังคงมีอยู่ และบุคคลที่จะกระทำการดังกล่าวได้หาวิธีหลบหลีก และใช้กลวิธีแบบใหม่ที่จะดำเนินการดังกล่าว เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดทาง

กฎหมายที่จะเกิดขึ้น ประกอบกับการเอื้อผลประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกให้แก่กันระหว่างผู้ประกอบการและบุคลากรของเทศบาล ที่มีพฤติกรรมทุจริตในโครงการจัดซื้อจัดจ้าง

นอกจากประเด็นปัญหาดังกล่าวเบื้องต้น บุคลากรของเทศบาลที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การตั้งราคากลาง ยังกำหนดโดยคณะกรรมการที่มาจากบุคลากรของเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก
2. โปรแกรม e-Government ที่นำมาใช้ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่สมบูรณ์แบบเมื่อระบบอินเตอร์เน็ตขัดข้อง ส่งผลให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า บางครั้งดำเนินงานไม่ได้หรือในกรณีที่เกิดปัญหาผิดพลาดขึ้นกับคอมพิวเตอร์เจ้าหน้าที่บางคนไม่สามารถซ่อมแซมแก้ไขให้ใช้ได้ทันที เนื่องจากไม่มีความรู้ ความชำนาญ
3. ข้อระเบียบ กฎหมายในงานจัดซื้อจัดจ้างมีมาก หลากหลายขั้นตอน ทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในงานจัดซื้อจัดจ้างทำความเข้าใจได้ยาก ประกอบกับมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายฝ่ายในเทศบาลฯ อาทิ งานพัสดุ งานธุรการ งานการเงินและบัญชี งานนโยบายและแผน งานวิศวกรรม เป็นต้น ซึ่งในแต่ละฝ่ายก็รับผิดชอบในงานประจำอยู่แล้ว และเมื่อมีการมอบหมายให้มาทำงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลอีก ทำให้มีภาระงานที่หลากหลายต้องทำ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่บางคนมีเวลาในการศึกษา ทำเข้าใจในหลักการ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ไม่มากนัก
4. ในบางปีงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนพัฒนาที่กำหนดไว้ เนื่องจากงบประมาณประกาศใช้ช้ากว่ากำหนด การจัดเก็บภาษีได้ไม่เป็นไปตามประมาณการรายรับที่กำหนดไว้ หรือเงินที่รัฐอุดหนุนไม่โอนมาตามเวลาที่กำหนด จึงทำให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามแผนฯ
5. การใช้จ่ายเงินในการจัดซื้อจัดจ้างค่อนข้างจะเกิดขึ้น ใกล้สิ้นปีงบประมาณ ซึ่งต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเร่งรีบ อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ละเอียด หรือละเว้นในการปฏิบัติตามขั้นตอนได้
6. การทุจริต หรือการเรียกรับผลประโยชน์ตอบแทนระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบัน มักจะกระทำภายนอกหน่วยงาน คือ มีการนัดพบ แบ่งปันผลประโยชน์ หรือทำข้อตกลงกันก่อนที่จะมีการจัดซื้อจัดจ้าง
7. ขาดการฝึกอบรมให้ความรู้การจัดซื้อจัดจ้าง โดยการใช้ระบบสารสนเทศให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง

4.5 ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลฯ

จากการสอบถามบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลฯ ได้เสนอแนะแนวทางการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาลฯ ดังนี้

1. ผู้บริหารและทีมงาน ไม่ควรเข้ามาก้าวกวยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ปล่อยให้ไปทำตามกลไกกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบกฎหมายเท่านั้น
2. คณะกรรมการในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมาจากฝ่ายภาครัฐ-ภาคเอกชน-ภาคประชาชน ในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน
3. ควรปรับปรุงและพัฒนาระบบเซิร์ฟเวอร์ของงานจัดซื้อจัดจ้างให้รวดเร็ว ป้อนข้อมูลได้เร็วขึ้น เมื่อระบบล่าช้า ติดขัด ระบบสามารถกู้ข้อมูลได้ทันที โดยไม่เกิดข้อผิดพลาดใดๆ
4. การจัดซื้อจัดจ้างควรมีการเตรียมแผนรองรับในกรณีที่เกิดงบประมาณจัดสรรมาให้ไม่ทัน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาที่กำหนดไว้ด้วย
5. ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในงานจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการใช้งานระบบสารสนเทศ การซ่อมแซมแก้ไขเมื่อระบบผิดพลาดหรือขัดข้องอย่างต่อเนื่อง
6. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์การใช้งานระบบสารสนเทศในงานจัดซื้อจัดจ้าง ควรทันสมัย พร้อมใช้งานอยู่เสมอ อาทิ คอมพิวเตอร์ควรมีหน่วยความจำที่สูง เป็นต้น
7. ควรมีการจัดตั้งศูนย์ตรวจสอบภายใน ที่มีบุคลากรมาจากฝ่ายประชาชน หน่วยงานรัฐ และเอกชน ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงาน การจัดซื้อจัดจ้าง ประเมินผลหลังจากที่โครงการจัดซื้อจัดจ้างเสร็จสิ้น

4.6 การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานในการศึกษครั้งนี้ มี 3 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรเกี่ยวกับ e – Government ในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับของหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบสมมติฐาน ทั้งที่ 1 และ 2 ผู้ศึกษาเลือกใช้ค่าความแปรปรวนทางเดียว One Way Anova (F-Test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน

ตาราง 4.13 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	9.13	1.68	2	26.761	.000
เทศบาลเมือง	33	8.55	1.78			
เทศบาลตำบล	116	10.44	1.31			
รวม	194	9.81	1.68			

จากตาราง 4.13 การเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างบุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ค่า F เท่ากับ 26.761 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า บุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของบุคลากรที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบล มีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างในระดับปานกลาง หรือสูงเป็นลำดับแรก ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจเท่ากับ 10.44 รองลงมาคือเทศบาลนคร ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจเท่ากับ 9.13 และเทศบาลเมือง ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจเท่ากับ 8.55

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บุคลากรของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับความรู้ความเข้าใจเรื่อง e-Government ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน เป็นจริงตามที่สมมติฐานกำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับของธรรมาภิบาลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานผู้ศึกษาแยกทดสอบเป็น 6 ด้าน ตามหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ดังนี้

ตาราง 4.14 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.52	0.78	2	11.226	.000
เทศบาลเมือง	33	4.27	0.64			
เทศบาลตำบล	116	3.98	0.71			
รวม	194	3.92	0.75			

จากตาราง 4.14 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 11.226 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมืองได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52

ตาราง 4.15 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.56	0.76	2	19.647	.000
เทศบาลเมือง	33	4.57	0.62			
เทศบาลตำบล	116	4.18	0.74			
รวม	194	4.10	0.80			

จากตาราง 4.15 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 19.647 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมืองได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56

ตาราง 4.16 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.53	0.84	2	7.670	.001
เทศบาลเมือง	33	4.21	0.80			
เทศบาลตำบล	116	3.98	0.78			
รวม	194	3.91	0.83			

จากตาราง 4.16 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 7.670 และค่า Sig. เท่ากับ .001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่าง

กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมือง ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

ตาราง 4.17 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.43	0.93	2	11.440	.000
เทศบาลเมือง	33	4.13	0.80			
เทศบาลตำบล	116	4.09	0.78			
รวม	194	3.95	0.86			

จากตาราง 4.17 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 11.440 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมือง ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43

ตาราง 4.18 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบ มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.59	0.76	2	10.453	.000
เทศบาลเมือง	33	4.36	0.67			
เทศบาลตำบล	116	3.92	0.75			
รวม	194	3.92	0.77			

จากตาราง 4.18 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบ มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 10.453 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมืองได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความรับผิดชอบมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความรับผิดชอบมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก ก่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59

ตาราง 4.19 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่า มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.54	0.80	2	9.159	.000
เทศบาลเมือง	33	4.37	0.87			
เทศบาลตำบล	116	3.97	0.87			
รวม	194	3.94	0.89			

จากตาราง 4.19 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่า มาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 9.159 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่ามาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมืองได้มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่ามาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่ามาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ขณะที่เทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความคุ้มค่ามาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54

ตาราง 4.20 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล

ขนาดของเทศบาล	N	Mean	S.D.	df.	F	Sig.
เทศบาลนคร	45	3.53	0.73	2	14.243	.000
เทศบาลเมือง	33	4.32	0.64			
เทศบาลตำบล	116	4.02	0.66			
รวม	194	3.96	0.72			

จากตาราง 4.20 การเปรียบเทียบระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล พบว่า ค่า F เท่ากับ 14.243 และค่า Sig. เท่ากับ .000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่าเทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเทศบาลเมืองได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ขณะเดียวกันเทศบาลนคร มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมระดับมากค่อนข้างไปในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53

สรุปจากสมมติฐานที่ 2 เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับของธรรมาภิบาลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน พบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการงานจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล มีความแตกต่างกัน โดยเทศบาลเมืองให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มาใช้ในการงานจัดซื้อจัดจ้างในระดับมากถึงมากที่สุด รองลงมาคือ เทศบาลตำบลให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม

ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มาใช้ในงานจัดซื้อจัดจ้างในระดับมาก ขณะที่เทศบาลนคร ให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มาใช้ในงานจัดซื้อจัดจ้างในระดับมากค่อนข้าง ไปในระดับปานกลาง

ดังนั้นจึงกล่าวได้ สมมติฐานข้อที่ 2 เป็นจริงตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 3 เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน

การทดสอบสมมติฐาน ผู้ศึกษาเลือกใช้วิธีการอธิบายปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละขนาด โดยเทียบสัดส่วนร้อยละ จากผลการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเทศบาล ทั้ง 3 ขนาด พบว่า

ในลำดับแรกเทศบาลนคร ถือได้ว่า มีสัดส่วนร้อยละของประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในระดับที่สูง โดยบุคลากรและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างส่วนใหญ่ เห็นว่า เทศบาลนคร มีปัญหาในด้านการจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนนแหล่งน้ำ เป็นต้น และการเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมักเลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มีความสัมพันธ์กันมายาวนาน ร้อยละ 57.8 การจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือพวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม และการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ/การบริการ (ล็อตสเป็ก) เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย ร้อยละ 55.6 (รายละเอียดตาราง 4.11)

รองลงมาคือ เทศบาลตำบล มีประเด็นปัญหาที่มีสัดส่วนร้อยละค่อนข้างสูง ได้แก่ การเสนอวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมักเลือกซื้อจากร้านค้าประจำที่มีความสัมพันธ์กันมายาวนาน ร้อยละ 46.6 รองลงมาคือ การจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น ร้อยละ 33.6 และการจัดทำโครงการซึ่งผู้บริหารหรือพวกพ้องได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ร้อยละ 21.6 (รายละเอียดตาราง 4.11)

สำหรับเทศบาลเมือง ถึงแม้ว่าประเด็นปัญหาส่วนใหญ่แม้จะมีสัดส่วนร้อยละ ที่ไม่สูงมากนัก แต่ถือว่าเป็นประเด็นปัญหาที่น่าสนใจ ได้แก่ มีการจัดทำโครงการที่มีโอกาสที่จะเรียกรับเงินจากผู้รับงานได้ง่าย เช่น โครงการจ้างปรับปรุงซ่อมแซมถนน แหล่งน้ำ เป็นต้น การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ/การบริการ (ล็อตสเป็ก) เพื่อเอื้อต่อผู้ขายบางราย การจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาผล มีการจัดตั้งเฉพาะพรรคพวกหรือ ผู้ที่กำหนดหรือสั่งการได้ ซึ่งบุคลากรและเจ้าหน้าที่

ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลเมืองประเมินว่า มีปัญหาสูงเป็นลำดับต้นๆ ถึงร้อยละ 27.3 (รายละเอียดดังตาราง 4.11)

สรุปจากสมมติฐานที่ 3 เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ มีระดับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างต่างกัน กล่าวได้ว่า เทศบาลทั้ง 3 ขนาด มีระดับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างแตกต่างกันจริงตามที่สมมติฐานกำหนดไว้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved